vanaf 1 januari 2027

# Zo berekenen we elk jaar de pensioenen die we uitbetalen

Eén keer per jaar passen we de pensioenen die we uitbetalen aan. In dit infoblad leggen we uit hoe we dat doen.

## We kijken elk jaar hoeveel geld nodig is om de pensioenen uit te betalen

Ga je met pensioen, dan verandert er iets. Je pensioenpot wordt op dat moment toegevoegd aan de pensioenpot van de groep die al pensioen ontvangt: het **uitkeringsvermogen** .

Elk jaar kijken we op de 'toetsdatum'[1] hoeveel geld er in het uitkeringsvermogen zit en hoeveel er nodig is om alle pensioenen die we op dat moment uitbetalen levenslang uit te blijven betalen. Hoeveel geld we nodig hebben, hangt onder andere af van de rente. Is de rente hoog? Dan hebben we minder geld nodig. Bij een lage rente, hebben we juist meer geld nodig om iedereen de rest van zijn of haar leven datzelfde pensioen uit te betalen.

Zit er meer geld dan nodig is in het uitkeringsvermogen? Dan splitsen we het deel dat over is af. Het geld dat over is gaat naar het 'spreidingsvermogen'. Zit er te weinig geld in het uitkeringsvermogen om de pensioenen op hetzelfde niveau te houden? Dan doen we het omgekeerde: we halen geld uit het spreidingsvermogen.

## Het spreidingsvermogen levert elk jaar een aanpassing op

Vervolgens kijken we naar de hoeveelheid geld in het spreidingsvermogen. Dat bedrag levert een aanpassing op: een 'plus' (een verhoging) als het spreidingsvermogen positief is. En een 'min' (een verlaging) als het spreidingsvermogen negatief is.

We voeren in januari van het jaar erop 1/3 van die aanpassing daadwerkelijk door in hoogte van de pensioenen. Stel dat er zoveel geld in het spreidingsvermogen zit dat de pensioenen met 6% omhoog kunnen? Dan gaan de pensioenen dat jaar dus met 2% omhoog.

Het jaar erop doen we hetzelfde. We kijken weer hoeveel geld er in het uitkeringsvermogen zit en hoeveel geld er nodig is om de pensioenen op hetzelfde

[1] Op dit moment is de toetsdatum nog niet definitief vastgesteld. De voorlopige toetsdatum is 30 september.

niveau te houden als het jaar ervoor. Is er geld over? Dan gaat er weer geld naar het spreidingsvermogen. En is er te weinig geld, dan vullen we het uitkeringsvermogen aan met geld uit het spreidingsvermogen.

Vervolgens passen we de pensioenen aan, met 1/3 van de aanpassing op basis van het spreidingsvermogen.

### Wat gebeurt er als het spreidingsvermogen negatief is?

Als het spreidingsvermogen negatief is (een 'min-bedrag'), betekent dat een verlaging van de pensioenen. 1/3 van die verlaging voeren we daadwerkelijk door in de administratie. In de pensioenen die we uitbetalen hoeft die verlaging echter niet meteen zichtbaar te zijn.

### We leggen een reserve aan voor de situatie dat de pensioenen omlaag gaan

Bij de start van de nieuwe pensioenregeling, gaat er geld naar een reserve. Deze reserve heet de 'solidariteitsreserve'.

Is het spreidingsvermogen negatief en zit er genoeg geld in de solidariteitsreserve? Dan vullen we de pensioenen één jaar aan. Daardoor gaan de bedragen die we uitbetalen dat jaar niet of minder omlaag. In de administratie zijn de pensioenen wél verlaagd.

Wat er de jaren erna gebeurt, hangt af van de opbrengst van de beleggingen en de rente.

Situatie 1: Het spreidingsvermogen wordt weer positief

Dan worden de pensioenen in de administratie verhoogd. Tot de pensioenen in de administratie weer net zo hoog zijn als de pensioenen die we uitbetalen, blijven de bedragen die we uitbetalen gelijk. Een voorwaarde is daarvoor wel dat er genoeg geld in de solidariteitsreserve zit. De pensioenen die we uitbetalen worden immers dan nog steeds aangevuld vanuit deze reserve.

Of anders gezegd: eerst moeten de verlagingen in de administratie worden 'weggewerkt' tot de pensioenen in de administratie hetzelfde niveau hebben als de bedragen die we uitbetalen. Daarna kunnen de pensioenen weer omhoog.

Verder vullen we zodra het kan de solidariteitsreserve weer aan, met een deel van de opbrengst van de beleggingen.

Situatie 2: Het spreidingsvermogen is nog steeds negatief

Dan worden de pensioenen in de administratie opnieuw verlaagd. En als er genoeg geld is in de solidariteitsreserve, worden de pensioenen ook weer aangevuld.

Zit er na een aantal jaren niet meer genoeg geld in de reserve om de pensioenen dat jaar aan te vullen? Dan gaan de pensioen die we uitbetalen daadwerkelijk omlaag. Ze gaan dan naar het werkelijke niveau in de administratie. Dat kan een flinke daling betekenen.

### Hoe groot is de kans dat de pensioenen omlaaggaan?

Er zijn veel berekeningen gemaakt om te beoordelen hoe 'stevig' dit systeem is. Uit deze berekeningen kwam naar voren dat de kans op een verlaging niet uitgesloten is, maar wel klein. De kans op een verhoging is groter. De verwachting is dat de pensioenen die we uitbetalen vaker omhooggaan gaan dan omlaag. En mochten de pensioenen een of meerdere keren omlaaggaan, dan kunnen we de pensioenen – zoals het er nu naar uitziet – een aantal jaren achter elkaar aanvullen met geld uit de solidariteitsreserve. De reserve is dus niet in één keer leeg. Daardoor kunnen we een aantal jaren 'slecht weer' opvangen.

Zodra de kans op een verlaging groter wordt, gaan we daarover duidelijk communiceren. We gaan iedereen die een pensioen ontvangt dan actief informeren, zodat een eventuele verlaging nooit als een verrassing komt.

### Waarom hebben werknemers- en werkgeversorganisaties gekozen voor het verdelen van de aanpassingen?

Het verdelen van een aanpassing over meerdere jaren heet ook wel 'spreiden'. Werknemers- en werkgeversorganisaties hebben gekozen voor 'spreiden', omdat de schommelingen in de uitkering daardoor minder groot zijn. Gaat het een aantal jaar minder goed op de beurs of daalt de rente? Dan merken degenen die een pensioen ontvangen daar minder van als er daarvoor goede jaren waren. De verlaging valt dan weg tegen de verhogingen die nog verwerkt moeten worden.

### Elke verhoging of verlaging verwerken we in maximaal 10 jaar

Eerder beschreven we dat we elk jaar kijken of er geld 'over is' of 'tekort' is om het pensioen op hetzelfde niveau te houden als het jaar ervoor. Je zou kunnen zeggen dat het geld dat 'over' of 'tekort' is ook een aanpassing oplevert. En dat we via het spreidingsvermogen elke aanpassing stap voor stap verwerken in de pensioenen. We stapelen ze op elkaar. Een regel die we daarbij (wettelijk verplicht) aanhouden is dat elke verhoging of verlaging in maximaal 10 jaar moet zijn verwerkt in de pensioenen. Is een verhoging of verlaging na 9 jaar nog niet helemaal verwerkt? Dan verwerken we het 10$^{e}$ jaar het restant in één keer. Het gaat dan altijd om een heel klein bedrag.

## Lees meer over je pensioen:

7. Infoblad Dit doen we met de inleg

8. Infoblad Verdeling opbrengst beleggingen

9. Infoblad Een pensioen zo lang je leeft

10. Infoblad Invloed rente op pensioen

12. Infoblad Zo werkt de solidariteitsreserve

Je vindt de infobladen hier: www.onderwegnaarpensioen.nl

## Bekijk de video:

Zo passen we de pensioenen die we uitbetalen elk jaar aan